

KIRKKO & KOTI ¹¹⁰

29.11.2023 / 11 / kirkkojakoti.fi

Kaupunginjohtaja Soile Lahti:

Nautin joulun odotuksesta

sivu 16

Joulu näkyy
diakonia-
toimistoissa

sivu 12

Millainen on
tekoälyn tekemä
Hoosianna?

sivu 8–9

Ota
talteen
joulun
Menot!

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Joulun sanoma tuo toivon

JOULU LÄHESTYY jälleen tuoden mukanaan valoa ja toivoa pimeään talveen. On aika pysähtyä hetkeksi arjen kiireiden keskellä ja suunnata katse kohti joulun sanomaa. Joulunviettoon valmistautuminen on enemmän kuin vain lahjojen ostamista ja koristeiden ripustamista. Se on henkistä valmistautumista ja antautumista joulun sanomalle. Jeesuksen syntymä on tärkein joululahjamme. Jumala tuli ihmiseksi ihmisten keskelle. Tervehdimme Jeesusta ja iloitsemme siitä, että hän on tullut keskuuteemme ja vapauttanut meidät yhteyteen Jumalan ja toistemme kanssa. Jeesus lahjoittaa meille pelastuksen ja toivon.

JOULUNA VOIMME LÖYTÄÄ rauhan ja ilon yksinkertaisista asioista, kuten läheisten läsnäolosta ja yhdessä jaetusta ajasta. Yhteisöllisyys on joulun keskeinen elementti. Siksi valmistautumisen on hyvä sisältää myös lähimmäisten auttamista ja hyvien tekojen tekemistä. Pienikin ele voi tuoda valoa toisen elämään.

ESIMERKIKSI PAIKALLISIA pienyrittäjiä ja käsityöläisiä voi tukea ostamalla heiltä lahjoja. Kannattaa muistaa myös aineettomat lahjat ja hyväntekeväisyyskohteet.

PERINTEET OVAT monille tärkeitä. Joulukirkkoihin ja konsertteihin tulijat eivät välttämättä kaipaa mitään uutta ja ihmeellistä, vaan tuttua ja turvallista. Kauneimmat Joululaulut virittävät hyvin joulun tunnelmaan. Viime vuoden tapaan myös jouluseimeä voi käydä katsomassa Kuopion Vanhassa Pappilassa.

Valoisaa joulun odotusta! ●

*Hyvyyden Jeesus myötään tuo
ja kaiken armon meille suo.
Virsi 2:2*

AJANKOHTAISTA AJASSA

Vapaaehtoisille kiitos

Kansainvälistä vapaaehtoisten päivää juhlitaan 5.12. Tarkoituksena on kiittää vapaaehtoisia heidän tekevästään tärkeästä työstä. Noin puolet suomalaisista on tehnyt vapaaehtoistyötä, ja kaksi viidestä haluaisi osallistua vapaaehtoistointaan, jos vain pyydetäisiin.

kansalaisareena.fi/vapaaehtoistenpaiva

Huolehdi itse-määräämisoikeudesta

Kehitysvammaisten ihmisten oikeuksien viikolla 1.–7.12. korostetaan itse-määräämisoikeutta. Kehitysvammaisten ihmisten arjessa itsemääräämisoikeus ei läheskään aina toteudu YK:n vammais-sopimuksessa vaaditulla tavalla. Oikeudessa on kyse siitä, kuka käyttää valtaa.

tukiliitto.fi

Auta hädän keskellä

Me suomalaiset olemme tottuneet auttamaan heikompiosaisia ja hädän keskelle joutuneita. Vaikeissa tilanteissa erityisesti taloudellinen apu toisille on tarpeen. Eri järjestöjen kautta voit lahjoittaa ja antaa taloudellista tukea sekä kotimaahan että ulkomaille.

evl.fi/auta-hadan-keskella

YKSI HETKI KIRKOSTA

Pekka Toivasen säveltämä, sovittama ja johtama Jazzmessu ”Missa Jazz” Kuopion tuomiokirkossa 18.11. tarjosi kuulijoilleen joukon tuttuja melodioita, joissa kirkkomusiikki kohtasi jazzin. Musiikista vastasi Savonia Big Band. Konsertin tuotto ohjattiin Ukrainan hyväksi. Kuva: Tuija Hyttinen

LAINATTUA

”Maailma ilman kärsimystä ei ole mahdollinen, mutta myötätunnon ja anteeksiantamisen maailma on.

Teologian tohtori Raine Haikarainen, Kotimaa 45/2023

”Ystävyys, jolle ei ole aikaa, ei ole ystävyyttä. Kun nähdään, laitetaan kännykät pois ja ollaan läsnä.

Sami Vainio, Savon Sanomat 15.11.

LYHYESTI

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNTIEN yhteinen kirkkoneuvosto on valinnut keskusrekisterinjohtajan virkaan teologian maisteri **Miia Gabelin**. Hän aloittaa viranhoidon 1.1.2024.

VUODEN KRISTILLINEN KIRJA 2023 -kilpailun voittajaksi on valittu **Mari Leppäsen** kirjoittama *Kuulun tähän maisemaan*. Voittaja julkaistiin Helsingin kirjamesseilla lokakuun lopussa.

JOULURADIOLLE myönnettiin tänä syksynä tavaramerkki, joka on osoitus Jouluradion vahvasta ja tunnetusta brändistä sekä pitkäjänteisestä työstä joulumusiikin saralla.

500 000

Kirkolliskokous on myöntänyt Kiihtelysvaaran palaneen kirkon uudelleenrakentamiseen 500 000 euroa.

Kuva: Tuija Hyttinen

Rauhantuli levottomassa maailmassa

PIISPAN TERVEHDYS

Jari Jolkkonen
Kuopion hiippakunnan piispa

ADVENTIN AJAN yksi puhuttelevimpia symboleja on seimiasetelma. Sen toi kulttuuriimme **Franciscus Assisilaisen** (1182–1226) palava halu eläytyä joulun sanomaan. Eri kulttuureissa asetelmat ovat erilaisia, mutta usein tietyt elementit toistuvat. Asetelmaan kuuluu Jeesus-lapsi, Maria, Joosef ja tallin eläimiä. Sitä kehystää usein lämmin ja levollinen tunnelma.

ENSIMMÄINEN jouluseimi, se, johon Raamatun mu-

kaan Kristus syntymänsä jälkeen kapaloitiin, sijaitsi nykyisellä Länsirannalla. Siellä, Betlehemin kylässä, sijaitsee myös 300-luvulla rakennettu Kristuksen syntymäkirkko. Tuosta kirkosta lähtee liikkeelle vuosittain Betlehemin rauhantuli. Partiolaisten saattelemana tuli matkaa eri puolille maailmaa, myös Suomeen ja Kuopioon.

TÄNÄ VUONNA odotan tuota rauhantulta erityisen aralla mielellä. Tuli lähtee paikasta, joka ker-
ran oli koti koko maailman Vapahtajalle, Rauhan ruhtinaalle. Tänä vuonna Jeesusken syntymäkylässä joulua odotetaan kauhun, väkivallan ja epätoivon keskellä. Tänä vuonna rauhantuli saapuu sodan keskeltä.

TÄNÄ ADVENTTINA otan vastaan Betlehemin rauhantulen erityisellä vakuudella. Tuon sen Tuomio-kirkkoon. Sen äärellä rukouksemme rauhaa Betlehemiin, Gazaan, Pyhälle maalle, Ukrainaan – ja koko maailmaan.

TÄNÄ ADVENTTINA toivon, että sytytät rauhantulen myös omaan sydämeesi. Kutsun siihen kaikkia Kirkko ja koti -lehden lukijoita ja Kuopion hiippakunnan seurakuntia.

SISÄISTÄ rauhantultasi voit vaalia anteeksiantavaisuudella, nöyryydellä, kiitollisuudella ja lempeydellä. Osoita tätä hyvyttä perheelle, ystäville, työtovereille. Näe lähimmäinen lempeästi kaikissa satunnaisissa kohtaamisissa.

Jos voimasi ehtyvät, voit käydä kotikirkossa levähtämässä. Sen tilaisuuksissa joulun rauhaa odotetaan, toivotaan ja rukoillaan yhdessä. Myös sinun puolestasi. Meidän kaikkien puolesta.

”

Tuosta kirkosta lähtee liikkeelle vuosittain Betlehemin rauhantuli.

KIRKKO USKOO, toivoo ja vaeltaa kohti Jumalan valtakuntaa. Sen tehtävä pe-

rustuu pyhään evankeliumiin, joka kertoo Jumalan laupeudesta ja ihmisrakkaudesta. Tämä rakkaus on murtautunut kuoleman, pimeyden ja valheen kahleet.

NÄIHIN LUPAUKSIIN luottaen me, yhdessä maailman kaikkien kristittyjen kanssa, vaellamme toivoon ja uskoen oikeudenmukaiseen rauhaan. Teemme sen armollisena itseämme ja lähimmäistämme kohtaan. Näin pidämme yllä rauhantulta, jonka perimmäinen alku on ihmisen ulkopuolella, rauhan Jumalassa. Se on arvokkain joululahjamme. Ja parasta vastalääkettä maailman levottomuudelle.

Siunattua adventtia ja joulun aikaa! ●

PIISPAN VETOOMUS

Jari Jolkkonen
Kuopion hiippakunnan piispa

Piispan vetoamus Gazan sodasta kärsivien auttamiseksi

Hamasin terrorihyökkäyksestä 7.10. käynnistynyt sota vaikeuttaa raskaasti siviilien ja myös palestiinalaiskristittyjen elämää Länsirannalla ja Gazassa. Jordanian ja Pyhän Maan evankelis-luterilainen kirkon (ELCJHL) työntekijöillä ja jäsenillä ei ole väkivaltaisuuksiin mitään osuutta. Kirkko on puhunut kärsivällisesti rauhan puolesta ja tuominut johdonmukaisesti kaik-

ki siviileihin kohdistuneen väkivallan teot, tulivatpa ne palestiinalaisten tai israelilaisten taholta. Silti kirkon jäsenet kärsivät vakavasti yhdessä muiden palestiinalaisten kanssa sodan aiheuttamasta kärjistyneestä turvallisuustilanteesta. Viestit sisarkirkoltamme ovat poikkeuksellisen huolestuttavia. Kuopion hiippakunta on yhdessä Suomen Lähetys-

seuran kanssa perustanut diakoniakeräyksen Gazan sodasta kärsivien hädän lievittämiseksi Jordanian ja Pyhän Maan evankelis-luterilaisen kirkon diakoniatyön kautta. Vetoan kaikkiin hyvän tahdon ihmisiin, että he osallistuisivat keräykseen kumppanuuskirkkomme diakonian ja hätäavun tukemiseksi Suomen Lähetysseuran kautta sopivin

keinoin. Keräykseen voi osallistua järjestämällä tukitapahtumia, esimerkiksi konsertteja, myyjäisiä, kahvi- ja ruokatilaisuuksia tai keräämällä kolehdin Lähetysseuran ja sisarkirkkomme kautta. ●

Kauppa on kilpailevien arvovalintojen aarrelaari, uskontotieteilijä Mikko Kurenlahti sanoo.

Kuluttaminen kertoo maailmankatsomuksesta

En etsi valtaa, loistoa.
En kaipaa kultaakaan.
Vai etsinkö ja kaipaanko sittenkin?

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Fingo / Markus Sommers kuva

Lahjoja, kortteja, koristeita, ruokia. Jouluu on kääritty monenlaista laittoa – ja kuluttamista. Mitä kuluttaminen kertoo maailmankatsomuksestamme?

”Joulu on yhteiskunnallisesti kristillisin juhlamme ja samalla vuoden suurin kulutusjuhla. Kuluttamme jouluna äärettömän paljon, koska haluamme kertoa toisen olevan tärkeä. Kuluttamisen perustavat motiivit ovat usein varsin ymmärrettäviä”, sanoo kulutuskeskeisiin elämäntapoihin perehtynyt uskontotieteilijä **Mikko Kurenlahti**.

Hän haastaa kuitenkin miettimään, miten olemme oppineet lisäämään toistemme onnellisuutta ja kertomaan rakkaudestamme. Vaikka harvalle halaus tuntuu riittävältä joululahjalta, omat kulutustotumukset on syytä havaita ja koh- tuullistaa.

Kulutan, siis olen

Ihmissen, merkityksiä etsivän sosiaalisen laumaeläimen, perimmäiset kysymykset eivät häviä kulutus-

kulttuurissakaan: Kuka minä olen? Millainen maailma on? Mitä on hyvä elämä? Mikä on olemassaolon päämäärä?

Kuka minä olen -kysymykseen vastataan mm. pukeutumisen, ruokavalion, asumisen ja vapaa-ajan vieton kulutusvalinnoilla. Kuluttaminen tarjoaa myös yhteyttä ja heimoja, joihin halutaan kuulua.

Väitöskirjatutkija Kurenlahden mukaan kuluttamisen ydin ei ole aineellisessa todellisuudessa vaan mielikuvissa, kuten onnellisuuden

”

Kuluttaminen itsessään on ongelma.

ja itsen täydentymisen lupauksissa.

”Kauppa on kilpailevien arvovalintojen aarrelaari, jossa kohteita la- dataan merkityksillä. Kuluttamisella tehdään maailmankatsomuksellista kerrontaa.”

Monta määränpäättä

Kristinuskossa päämääränä on yhteys Jumalaan ja suunta olla Jumalan edessä arvokas. Markkina-voimien tavarataivaissa ja palvelu- paratiiseissa yhtä päämäärää ei ole.

”Kuluttamisella otetaan askelia kohti merkityksellisyyden kokemis- ta, jalostetaan elämää ja itseä kohti parempaa. Tärkeintä ei ole päämää- rä vaan prosessissa pysyminen.”

Niin maallisella kuin uskonnol- lisella puolella kuluttamisen kas- vun syiksi väitetään materialismia ja kasvavaa yksilökeskeisyyttä ja mer- kityksettömyyttä.

”Koska ihminen tekee kuluttami- sella maailmankatsomuksellises- ti arvokkaita asioita, siitä on vaikea päästää irti.”

Kuluttajuutta on myös kirkossa. Kuluttaminen tarttuu helposti hen- gellisyteen: uskosta kiinnostunut hankkii hengellistä kirjallisuutta, ru- koushelmet, ristin tai kynttilän ja si- sustaa kotiin hiljentymisspaikan. Us- kontojakin kulutetaan.

T-risteyksessä tie ei jatku

Kulutuskeskeisten elämäntapo- jemme seurausta ovat mm. ilmas- tonmuutos, lajikato ja saasteet. Tutkijat tunnustavat kuluttamisen moraaliset ongelmat, kuten ihmis- ten ja resurssien epätasa-arvon, mutta ratkaisuihin ei ole yhteisym- märrystä.

”Eettinen kuluttaminen on tosi tärkeää nykyisen järjestelmän sisäl- lä: voimme tehdä parempia valin- toja. Siinä ajatusmallissa kulutta- minen on edelleen pelastaja. Pitäisi osata nähdä, että kuluttaminen it-

sessään on ongelma.”

Kurenlahti korostaa ihmiskunnan olevan T-risteyksessä, jossa tie ei enää jatku.

”Kasvava talous on yhä ihmisyy- den päämäärä. Sanomme rakenta- vamme hyvinvointia, mutta näem- me rakentavamme planetaarista pahoinvointia. Jälki on rumaa.”

Talouuskasvun määränpäättävät ovat sumeita.

”Jos riittävästi on vähän enem- män kuin nyt, mistä tiedetään, että ollaan perillä? Nopeutta ja tehok- kuutta täytyy lisätä, mutta mihin olemme matkalla ja onko suunta oikea?”

Jarrua turvallisesti

Jatkuvan kuluttamisen sijaan tarvi- taan asenteiden ja tekojen muutos.

”Meillä on vain yksi maapal- lo. Suomessa onnellisuuden hin- ta on neljän maapallon luonnonva- rat. Käyrän pitää laskea”, Kurenlahti muistuttaa.

Tänä vuonna maapallon ihmiset kuluttivat seitsemässä kuukaudessa yhden vuoden luonnonvarat. Suo- messa oltiin sitäkin vikkellämpiä: yli- kulutuspäivämme osui maaliskuun loppuun.

”Ei pidä luovuttaa, saati sysätä vastuuta kauas muille tai odottaa maailman romahtamista. Ei pidä pelätä keskustella, vaikka ei ole vastauksia.”

Pitäisi olla lupa hiljentää vauhtia ihan koko yhteiskunnassa.

”Markkinavaltojen maailmassa pysähtyminen on tehty hengenvaa- ralliseksi.” ●

Kuopiossa tarjolla yhteisöllinen jouluruokailu

Joukko kuopiolaisia sote-alan järjestöjä sekä seurakunta on yhdessä toteuttamassa ensimmäistä maksutonta ja ohjelmallista jouluruokailutapahtumaa Kuopioon. Ruokailu järjestetään jouluaattona 24.12. Hatsalan klassillisen koulun ruokalassa klo 11–13.

Heli Haring teksti
iStock kuva

Ketkä voivat tulla tapahtumaan, suunnittelutyöryhmän sihteeri Suvituuli Riihimäki?
"Ruokailu on kaikille avoin. Sinne on jokainen tervetullut sellaisena kuin on, emmekä kysele keneltäkään taustoja, elämäntilanteita tai nimiä."

Millaista ohjelmaa tilaisuudessa on?
"Tuomiorovasti **Risto Voutilainen** on lupautunut pitämään tervehdyspuheen, myös järjestäjät esittäytyvät. Luvassa on musiikkia ja yhteislaulua sekä tietysti aterioin-

ti. Tarjolla on perinteinen joulupöytä kinkkuineen ja laukoineen. Ruokailun lomassa halukkailla on mahdollista myös päästä keskustelemaan eri järjestöjen edustajien kanssa."

Pitääkö ruokailuun ilmoittautua?
"Tapahtumaan ei tarvitse ilmoittautua ennakoon. Hatsalan koulun ruokalaan mahtuu kerralla noin 300 ihmistä ja toiveena on, että ruokailijat saapuisivat porrastetusti. Ruokaa on tarjolla non-stoppina ja olisi hyvä, jos bussilla liikkuvat tulisivat heti ruokailun alkuun, sillä kaupungin bussiliikenne loppuu klo 13 aikoihin. Näin varmistetaan, että he ehtivät syödä kaikessa rauhassa ennen kuin viimeiset bussit lähtevät."

Onko tästä tarkoitus tehdä perinne?
"Sitä me kovasti toivomme. Tämä ensimmäinen kerta on koeponnistus, jonka perusteella sitten suunnittelemme jatkoa. Tarvetta tällaiselle on, sillä kaikilla ei suinkaan ole perhettä tai muuta lähipiiriä, jonka kanssa viettää joulua. Idea on ainakin saanut äärimmäisen hyvän vastaanoton." ●

Lisätietoja:
Suvituuli Riihimäki 044 0876 322, suvituuli.riihimaki@tyoterapinen.net tai Marko Haakana 044 0332 430, marko.haakana@tyoterapinen.net

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Kirkkomusiikin professori palkittiin
Luterilaisen Kulttuurin Säätiö on myöntänyt vuoden 2023 tunnustuspalkinnon professori **Erkki Tuppuraiselle**.

Säätiön hallituksen puheenjohtaja piispa **Jari Jolkkonen** luovutti tunnustuspalkinnon Tuppuraiselle Kuopion tuomiokirkossa 12.11. Martinpäivän kirkkojuhlassa.

Erkki Tuppurainen on kirkkomusiikin professori (emeritus), musiikin tohtori ja filosofian maisteri. Hän on toiminut Kuopion tuomiokirkon urkurina 1969–74, Kuopion konservatorion lehtorina 1974–1982 sekä sen jälkeen Sibelius-Akatemian Kuopion osaston kirkkomusiikin professorina. Vuosina 1983–1992 hän hoiti silloisen Sibelius-Akatemian Kuopion koulutusyksikön johtajan tehtäviä. Itä-Suomen yliopiston dosentti Erkki Tuppurainen on ollut vuodesta 2007.

Antamiensa urkukonserttien lisäksi Tuppurainen on esiintynyt konserttisäestäjänä ja kuoronjohtajana sekä säveltänyt kirkkomusiikkia. Erityisesti hän on paneutunut Suomen 1500–1700-lukujen kirkkomusiikkia koskevaan tutkimustyöhön, kansankielisiin gregoriaanisiin kirkkolauluihin sekä virsisävelmiin ja niistä muotoutuneisiin kansantoiintoihin.

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö vaalii suomalaisen luterilaisen kulttuuriperinteen säilyttämistä ja luterilaisen elämäntapaomuksen kehittämistä. Säätiö järjestää seminaareja, esitelmää ja muita kulttuuritapahtumia sekä tukee ja harjoittaa tutkimus- ja julkaisutoimintaa.

Kirkolliskokousvaalien ehdokasasettelu on päättynyt
Helmikuussa 2024 järjestettävien kirkolliskokousedustajien ja hiippakuntavaltuuston jäsenten vaalien ehdokasasettelu päättyi 15.11.

Sekä kirkolliskokousvaalien että hiippakuntavaltuustovaalien ehdokkailla on mahdollisuus julkaista esittely itsestään ehdokasgalleriassa, joka avataan verkossa tammikuussa 2024.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokousvaalit ja hiippakuntavaltuustojen vaalit järjestetään 13.2.2024. Kirkolliskokoukseen valitaan hiippakunnista 96 edustajaa, joista 32 on pappeja ja 64 maallikoita.

Kirkolliskokous on kirkon ylin toimielin. Se käsittelee kirkon oppia ja työtä sekä kirkon lain-säädäntöä, hallintoa ja taloutta. Pappisjäsenten ja -edustajien vaaleissa ovat äänioikeutettuja hiippakunnan papit. Maallikkojäsenten ja -edustajien vaaleissa ovat äänioikeutettuja kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston maallikkojäsenet.

Hiippakuntavaltuusto tukee ja edistää kirkon tehtävän toteuttamista hiippakunnassa ja sen seurakunnissa. Hiippakuntavaltuustolla on muun muassa oikeus tehdä esityksiä kirkolliskokoukselle. ●

Seurakuntien joulukalenteri meni kuin kuumille kiville

Seurakuntien joulukalentereita jaettiin Kuopion torilla noin 2 500. Tämän vuoden kalenterin teemana on ilo.

Tuomiokirkon lauluryhmän tervehdys.

Tuomiorovasti Risto Voutilainen oli jakamassa joulukalentereita.

Outi Pippuri teksti
Tuija Hyttinen kuvat

Kuopion ev.lut. seurakunnat jakoivat adventtikalentereita joulukauden avauksessa Kuopion torilla lauantaina 18.11. Ihmiset olivat ilahuneita kalenterista ja osa muisti saaneensa sellaisen aiempinakin vuosina.

Lupa kaikille tunteille
Joulukalenterin luukkujen tekstit on kirjoittanut **Hanna Kivisalo**. Edellisen kerran hän kirjoitti kalenteritekstit vuonna 2020.

Tämän vuoden joulukalenterin teemana on ilo.

Elämme maailmassa, jossa on juuri nyt paljon ahdistusta, surua, synkkiä uutisia ja epävarmuutta. Siksi on erityisen tärkeää tuoda esiin ja pitää yllä myös ilon, toivon ja rakkauden viestejä.

"Tämän vuoden joulukalenterien tekstien kirjoittaminen oli paineetonta ja mukavaa. Uskalsin luottaa siihen, että se, mikä tuntuu itsestä puhuttelevalta, tuntuu usein muistakin. Tämän vuoden teema ilo oli mieluisa. Se antoi luvan kirjoittaa enemmän omana itsenäni. Huumori on aina ollut tärkeä selviytymiskeino. Olen sitä mieltä, että paljon jää käyttämättä, jos

huumori unohdetaan seurakunnassa. Toivon, että jonnain päivä teksti naurattaisi, toisena liikuttaisi ja kolmantena rauhoittaisi. Ylipäätään toivon, että joulukalenterin luukut antavat kaikille tunteille luvan", Kivisalo sanoo.

Ilo pienistä asioista
Joulukalenterin kannessa nähdään kollaasimainen kuvitus. Kuvituksen tekijä **Sari Pelho** kuvailee tyyliä leikkisän perinteiseksi.
"Rauhoittuminen ja pienet ilonaiheet korostuvat niin joulun odotuksessa kuin joulussakin. Niitä asioita olen halunnut kuvissa ilmentää,

hassuttelua unohtamatta", Pelho sanoo.
Kuvittaja toivoo, että joulukalenterin kuvat herättävät kalenterin saajissa hymyä ja iloa.

Huumori on aina ollut tärkeä selviytymiskeino.

"Oivallusta siitä, että ilo on pienissä ja joskus yllättävissä asioissa".

Seurakuntien joulukalenteria on pidetty ajatuksia herättävänä ja sitä on kiitetty yllätyksellisyydestä, armollisuudesta, toiveikuudesta, ihmisläheisestä kielestä, ilosta ja huumorista. Etenkin ihmiset, joiden suhde kirkkoon on etäisempi, ovat kokeneet kalenterin puhuttelevaksi.
Joulukalenteria voi seurata myös Kuopion seurakuntien somekanavilla Facebookissa ja Instagramissa. ●

 Kuvasarja verkossa
kirkkojakoti.fi

KOLUMNI
Minna Karpinen

Tänään(kin) olen kiitollinen

ELÄMÄNTAITO-OPPAITA selailla meille annetaan kaikenlaisia ohjeita siitä, kuinka voit saavuttaa elämässä enemmän ja saada kaiken irti siitä, mitä elämä tarjoilee. Ikään kuin voimme tuhlata päivän tunteita ja saavutuksemme. Valmentajana huomaan, että ihmismieli työskentelee usein märehien menneitä tai muurehtien tulevaa. Aivan kuin olisimme huolissamme siitä, että elämä menee ohi, jos emme opi menneestä tai ole valmistautuneita tulevaan.

IHMISELÄMÄ ON KUITENKIN arvamatonta. Yksi pieni hetki voi muuttaa kaiken pääläellessä ja yhtäkkiä mikään ei ole kuin ennen. Valitettavan

usein tällaisiin hetkiin liittyy dramaatiikkaa, jonka jälkimainingeissa voi mieleen nousta ajatus siitä, että olisi pitänyt ymmärtää olla kiitollinen.

KIITOLLISUUDEN OPETTELUN ja harjoittamiseen ei kuitenkaan tarvita elämää mullistavaa tapahtumaa, vaan sen parissa me kaikki voimme levähtää vaikka heti. Kiitollisuus vaatii opettelua, se vaatii hetkeen keskittymistä ja pienten asioiden huomauttamista. Harjoitukseksi käy sanaton ajatusleikki esimerkiksi nukkumaan mennessä: mieti kolme asiaa, josta tänään olet kiitollinen. Asia voi olla miten pieni tai iso tahansa, kunhan se on sinulle merkityksellinen.

Jos vielä jaksat kirjata ne ylös, saatat huomata, että lista kasvaa ja muuttuu ajan kuluessa.

KIITOLLISUUDEN HARJOITTAMISEN myötä alat huomioida ja nähdä ympärilläsi asioita, joita et ehkä ennen edes noteerannut. Eletty aika ikään kuin laajenee, värit kirkastuvat ja elämä onkin täynnä yllätyksellisiä hetkiä, kohtaamisia ja pieniä onnen murusia. Kun pysähdyt hetkeen, näet kaikki ne langat, jotka kutovat elämäsi taulua juuri tänään. Millainen on sinun taulusi juuri nyt? ●

Kirjoittaja on Matkuksen kauppa- ja palvelusjohtaja

Saarnaamisen taito

Taitava saarnanpitäjä osaa kuunnella sekä Jumalaa että erilaisia ihmisiä.

Tero Vistilä teksti
Hannu Korhonen kuva

Vanhan länsipohjalaisen sananlaskun mukaan tarvitaan sepäntaitoja, kun vanhasta saarnasta tehdään uusi. Takominen saarnanteon verbinä ei ole kuitenkaan kovin osuva. Kyseessä on tarkoitus korostaa hyvän saarnanteon taitavuutta, etenkin kun puhutaan samoista aiheista.

Viesti esille selkeästi
Piispa emeritus **Eero Huovisen** mukaan saarnanpitäjän tulee osata kuunnella sekä Jumalaa että erilaisia ihmisiä ja elämää. Silloin hän osaa itse sanoa ja tuoda saarnassaan jotain uutta ja odottamatonta.

Huovisen mukaan saarnan aiheessa asiat vievät, jolloin sanat seuraavat. Saarnoja tehdessä voi valitettavasti käydä niin päin, että sanoman, sen keskeisten sanojen ympärille, rakennetaan itse saarna – eikä toisinpäin. Yksi saarnaamisen perustaidoista on osata tuoda viesti esille selkeästi ja ilmaista sanottavansa yksinkertaistaen. Tämä houkuttelee luonnollisesti entisestään turvautumaan ilmaisuihin, joiden toistamiseen on helppo sortua saarnasta toiseen.

Saarnaamisessa tärkeää on tämän tietyn sanoman esille tuominen tiettyjen narratiivien ja vertauksien kautta. Näistä erilaisista

poluista huolimatta sanoman toistaminen on yleensä välttämätöntä. Saarnan kuulija voi kyllästyä, jos ei saa aiheesta irti uusia ajatuksia.

Lutherin mukaan saarnanvalmistelussa on kolme vaihetta: rukoulu, mietiskely ja oman uskon kanssa käytävä kamppailu. Tämän henkilökohtaisen ja uskon koetinkivenä toimivan prosessin lopputuloksena syntyvä saarna löytää Jumalan sanan ja saa

”

Voiko samoista teksteistä löytyä jotain uutta?

ihmiset rakastamaan sitä. Voisiko samoista teksteistä siis löytyä joka kerta jotain uutta tämän prosessoinnin pohjalta?

Saarna tehdään aina kyseisen kirkkovuoden viikon Raamatun lukukappaleista, joilla on omat teemansa. Kolmen teeman vuosikieron aikana pappi ei törmää ihan joka päivä samoihin aiheisiin, varsinkin kun oma saarnavuoro ei osu kohdalle aina samana pyhänä. Suurempien pyhien samoina toistuvat aiheet ja muu-

ten tutut Raamatun tarinat tulevat moneen kertaan käytyä läpi pitkän uran aikana.

Ajatusten vuoropuhelua
Pitkän pappisuran tehnyt Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnan vs. rovastikuntapastori **Kaisa Salo** avaa saarnan valmistelunsa eri vaiheita.

”Käyn hyvin perusteellisesti läpi pyhäpäivän luku-kappaleet, evankeliumin ja kommentaarit. Vanha **Ag-ricolan** kirkkoraamattu ja alkukieliset tekstit kuuluvat valmisteluun, jossa evankeliumilla on avainasema. Tarkoituksena on luoda tarkka kokonaiskuva päivän sanomasta, ja miettiä Jumalan sanoja ensin henkilökohtaisesta näkökulmasta. Henkilökohtainen ote syntyy myös rukouluun ja pohdinnan kautta, kuten Luther opettaa.”

Pohdinnan jälkeen Salo tutkii omia ja muiden vanhoja saarnoja, syntykö niiden ja omien ajatusten välille vuoropuhelua. Tästä muotoutuu Jumalan avustuksella seurakuntalaisille sanoma, jonka Jumala tahtoo välittää paimenensa kautta.

Voimme siis unohtaa sen, että saarnan pitäjän olisi alati muuttuvaa ja uudistusta tarvitsevaa kieli-peliä. Perusteellisen pohdiskelun ja johdatuksen kautta sanoma on joka kerta uusi. ●

Sanna Husso saarnaa
Pyhän Johanneksen kirkossa.

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY

Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverrukset
ja kiven enstisöinnit

Alina auttaa arjessasi

Monipuoliset palvelut kotiisi

- Hoiva- ja kotisairaanhoidopalvelut
- Kotityöpalvelut • Lapsiperheiden kotipalvelut • Hoitotarvikkeet

Tilaa maksuton kartoituskäynti!

Alina Kuopio, keskusta ja Puijonlaakso

Puh. 044 355 5451

kuopio.keskusta@alinahoivatiimi.fi

kuopio.puijonlaakso@alinahoivatiimi.fi

Alina®
Kotona paras

www.alinahoivatiimi.fi

ñorlandia

KUOPIO

Kuopion kaupungin

**Itsenäisyyspäivän
juhla 6.12.2023**

Kuopion Musiikkikeskus

12.00 Kahvituiset yleisölle | 13.00 Kaikille avoin itsenäisyyspäivän juhla

Tilaisuudessa on tulkkaus suomalaiselle viittomakielelle. Juhlassa pyydetään käyttämään tummaa pukua ja kunniamerkkejä. Juhlan järjestää Kuopion kaupunki.

Kuopion sankarihautausmaalla seppeleenlasku klo 12.00.

Juhlan ohjelma ja kaikki Kuopion itsenäisyyspäivän tapahtumat:
kuopio.fi/itsenaisyyspaiva

Tekoäly teki Hoosiannasta version Jouluradiolle

Tänä vuonna Jouluradion Hoosianna kuljettaa kirkkoa kohti edelläkävijöiden joukkoa, sillä rakastettua hymniä on versioinut tekoäly.

Outi Isotalus teksti
iStock ja Jouluradio kuvat

Hoosianna on Jouluradion kappaleista se, jonka ensisävelten kajahtamista odotetaan vuosi toisensa jälkeen. Kappalekimaraan on mahtunut niin herkän harras **Katri-Helenan** tulkitsema versio kuin **Tuure Kilpeläisen** luotsaama riehakas ja riemullinen sambakin. Vuoden 2023 Hoosianna-projektin lopputuloksena on kaksi eri versiota ja siihen on syynsä.

”On pohdittu, kuinka paljon Hoosiannaan voi koskea, että sitä vielä saa kutsua Hoosiannaksi. Tämän takia meillä on nyt kaksi versiota, joista toinen on puhtaasti keinoälyn versio ja toinen on aidosti tuotettu Hoosianna, kertoo keinoälyn työ-kaveri ja *Hosanna*-videon tuottanut **Patrick Ihalainen** (kannen kuvassa).

Ihalainen on toiminut tekoälyn kuratoijana Hosanna-videossa. Toisessa Hoosiannan versiossa on **Rony Vartio**, artistinimeltään DJ **Rony Rex**, käyttänyt tekoälyä työkaluna ja antanut askelmerkit sen suhteen, mitä ja minkälaista musiikkia tehdään.

Uusissa Hoosiannoissa ei kopioida jo olemassa olevia versioita. Niinpä lopputulos on jotain muuta kuin se tuttu kappale. Valmista Hosannaa on edeltänyt liki 70:n tekoälyllä tehdyn version kuratointi johonkin pisteeseen saakka.

”Noiden 70 eri version koostaminen ja kuuntelu on vienyt todella paljon aikaa. Niitä tehdessä ei ole voinut vain painaa jotakin nappulaa uudesta ja toivoa eri lopputulosta. Tekoälylle on pitänyt paitsi opettaa uudet asiat, jotka halutaan kappaleeseen,

myös kertoa aina uudestaan myöskin ne vanhat asiat, koska se unohtaa ne aina uuden version kohdalla.”

Rony Rexin versioiman Hoosiannan video on tehty workshopissa, johon Ihalaisen luotsattaviksi tuli helsinkiläisen lukion oppilaita. Kun videon musiikkia lähdettiin tekemään, tekoälylle soitettiin inspiraatioksi esimerkkejä toivotun tyylisistä kappaleista.

”Tekoäly tunnistaa tyyliuuntauksia jo melko hyvin, mutta Hosannassa on erityisiä elementtejä, joita halusimme mukaan, esimerkiksi naissolisti ja tietty arvokkuus, ja nämä täytyi opettaa tekoälylle. Hetkellisen mietinnän jälkeen se keksi kokonaisen kappaleen, johon sen jälkeen on mahdollisimman vähän koskettu”, Ihalainen kertoo.

Ihastusta, kauhistusta tai jotain siltä väliltä

Täysin tekoälyillä tuotettua musiikkia ja remixejä kappaleista on Patrick Ihalaisen mukaan tehty parinkymmenen vuoden aikana pilvin pimein. Kirkon piirissä vastaavaa ei kuitenkaan ole aiemmin kokeiltu.

Kun keinoälyltä kysyttiin, millaisen vastaanoton se arvelee uusien Hoosiannojen saavan, se ennusteli yleisöstä riippuen kappaleiden herättävän vaihtelevia reaktioita.

”Jotkut saattavat arvostaa uuden teknologian tuomaa tuoreutta ja innovaatiota uskonnollisiin perinteisiin. Toiset voivat olla skeptisiä tai haluavat pitäytyä perinteisissä menetelmissä”, tekoäly vastasi.

Patrick Ihalainen miettii, että moni ihminen ei välttämättä edes huomaa niistä tekoälyn kädenjälkeä. Toi-

set taas tulevat huokailemaan, miten kaiken olisi voinut tehdä paljon paremmin. Voi olla, että Hosannan kuulijat jäävät miettimään tutun melodian puuttumista.

”Jos Hosannan musiikin soittaa aivan kylmiltään ilman mitään kontekstia, ei siitä tunnista perinteistä Hoosiannaa. Toivon kuitenkin, että ihmiset näkevät tavallaan sen läpi ja alkavat käydä keskustelua siitä, mitä tämä kaikki keinoälyn käyttö tarkoittaa”, Ihalainen sanoo.

Tekoälystä jää jälki kirkon historiaan

Ihalainen pitää kirkkoa Hoosianna-projektin myötä edelläkävijänä.

”Kirkko on aina dokumentoinut tietyn ajan tapahtumia. Nyt oli todella osuva aika tehdä tämä projekti ja jättää tästä kirkon historiaan merkintä.”

Sen myötä toivottavasti nostetaan esiin laajempi keskustelu tekoälyn käytön vaikutuksista.

”Projektilla on siis huomattavasti syvällisempi merkitys kuin voisi kuvitella. Pitäisi ryhtyä puhumaan

ihmiskunnan olemassaolosta ja tekemiemme töiden kohtalosta tulevaisuudessa”, Ihalainen toteaa.

Tekoälystä ei ole pelastajaksi

Tekoäly määrittelee Hoosiannan ylistyslauluksi tai -huudoksi ja usein ilon ja kiitoksen ilmaukseksi. Hoosianna viittaa myös pelastamiseen tai auttamiseen.

”Tuo Hoosiannan merkitys ’pelasta minut’ on todella aiheeseen sopiva keinoälyn kohdalla. Ei sen takia, että se pelastaisi minut tai ketään, vaan siitä näkökulmasta, että se voi olla arjen apu”, Ihalainen toteaa.

Entäpä sitten se huolenaihe ja joidenkin mielestä uhkakuva, jossa tekoäly saavuttaa tietoisuuden? Hoosianna-tiimin jäsenet eivät ole toistaiseksi hirveän huolissaan. Mutta keinoäly tarvitsee rajat ja sen, joka kertoo, mitä tehdään.

Toistaiseksi tekoäly on siis aivan kuin vanhassa suomalaisessa sananlaskussa todetaan - huono isäntä, mutta renkinä varsin näppärä. Aina-kin ihan kelpo apuri se oli Jouluradion Hosannan teossa Herran vuonna 2023. ●

Hosanna soi adventtisunnuntaina 3.12. klo 00:00 pääkanavalla. Rony Rexin sovittama Hoosianna soi 3.12. tasatunnein PopJoulussa ja Lasten jouluradiossa. Molemmista kappaleista on musiikkivideot, joihin kerättiin aiheita isoskoulutettavilta.

Lue pidempi juttu verkossa kirkkojake koti.fi

Tunne joulu Jouluradiossa myös Kuopion taajuudella

Suosittu 20-vuotias Jouluradio on uudistunut monella tapaa. Pääkanavan musiikkikattaus on entistä monipuolisempi: valikoimassa on noin 6 000 kappaletta. Uudessa kanavaperheessä on kahdeksan kanavaa, joista netissä soivat pääkanavan lisäksi Kauneimmat Joululaulut, Klassinen joulu, Happy Holidays, Lasten jouluradio, Rouheja joulu, Julradion sekä upouusi Popjoulu.

Monipuolisesti soivaa pääkanavaa voi kuunnella perinteisillä FM-radio-taajuuksilla, kaapeli-verkossa ja RadioPlayerissa. Muutaman vuoden tauon jälkeen Jouluradio kuuluu myös Kuopion seudul-

la perinteisestä radiosta, taajuudelta 96,3 MHz.

Jouluradion teemana on tällä kaudella Tunne joulu, koska Jouluradio tuo tutkitusti kuuntelijoille joulun tunteita, rauhaa ja iloa.

”Joulumusiikki herättää kuuntelijoissa tunteita ja muistoja sekä tuo mielihyvää. Erityisesti näinä epävarmoina sodanmustina aikoina haluamme tarjota kuuntelijoillemme vaihtoehtoon, jossa voi uppoutua joulumusiikkiin ja nauttia sen rauhoittavasta ja hyvää mieltä tuovasta tunnelmasta”, sanoo Jouluradion vastaava tuottaja **Katri Ketola**.

Viime kaudella Jouluradio oli koko Suomen kolmanneksi tavoit-

tavin ja neljänneksi kuunnelluin radiokanava. Jouluradio on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien lahja kuuntelijoille ympäri Suomen. Jouluradion tuotantokausi kestää loppiaiseen 6.1. saakka.

Jouluradio on mukana Lastenkirkon joulukalenterissa 1.–25.12. osoitteessa lastenkirkko.fi. Kalenterissa on mukana useita laululuukkuja, ja joissakin luukuissa on mukana täysin uusia joululauluja. ●

Jouluradion lanseeraamaa valtakunnallista Joululaulupäivää vietetään vuosittain 15.12. #lupalaulaa

SOITTOLISTA JOULUUN

Pienessä somekyselyssämme merkityksellisiksi joululauluiksi nimettiin niin klassikoita kuin uutuuksia. Kokosimme näistä vinikit joulun odotukseen ja viettoon.

- Asetu Marian osaan: Mary did you know, Taivas sylissäni ja Ensihenkäys Jumalan
- Huokaa rukousta hälinässä: En etsi valtaa loistoa
- Maalaa sieluun maisema: Sylvian joululaulu, Hiljainen joululaulu ja Mökit nukkuu lumiset
- Anna sankarin sanoman kantaa: Oi jouluyö ja Minä tulin sinua varten
- Kuljeta joulua mukanasi: Sydämeeni joulun teen

Musiikki ja auttamisen ilo

Jouluun kuuluu antamisen ilo – niin myös Kauneimpiin Joululauluihin. Seurakuntien järjestämissä Kauneimmissa Joululauluissa kerätään lahjoituksia Suomen Lähetysseuran työhön heikoimmassa asemassa olevien lasten aseman parantamiseksi.

Kauneimmat Joululaulut -keräyksen avulla mm. poistetaan köyhyyttä,

parannetaan äitiysterveysttä ja lasten mahdollisuuksia ravintoon, puhtaseen juomaveteen, turvaan ja koulutukseen sekä autetaan selviytymään ilmastonmuutoksessa.

● Kauneimmat Joululaulut -ilmoitus Menot-liitteessä.

Musiikkia Kuopiosta kaikkeen maailmaan

Kuopiossa tehtyjä joulumusiikkivideoita pääset katsomaan Alavan seurakunnan Youtube-kanavalla. Uutena sinne ilmestyy joulukuun alkupuolella Kristuksen syntymästä kertova gospelkappale *Go Tell It On The Mountain*. Matkalla jouluun kanavalle ilmestyvät kuunneltaviksi mm. *Hoosianna*, *Maa on niin kaunis*, *Kuului laulu enkelten*, *Varpunen jouluaamuna* ja *Oi jouluyö*. ●

Kuopion upea luonto saa kiitosta myös kaupungin hyvinvointikoordinaattorilta Tanja Tilles-Tirkkoselta.

Mielenhyvinvointia edistetään monimuotoisin keinoin

Kuopion kaupungin hyvinvointisuunnitelma tarttuu havaittuihin haasteisiin ja kehittää ratkaisuja. Hyvinvointia halutaan tukea kaikissa ikäryhmissä.

Hanna Valkonen teksti ja kuva

”Hyvinvoiva Kuopio 2030 rakennetaan yhdessä” lukee kaupungin esitteessä.

”Kuopion tavoitteena on tukea ja edistää alueen asukkaiden hyvää arkea, hyvinvointia ja terveyttä moninaisin keinoin”, Kuopion kaupungin hyvinvointikoordinaattori **Tanja Tilles-Tirkkonen** kertoo.

Kuopiossa tehdään valtuustokausittain hyvinvointikertomus- ja suunnitelma. Se kuuluu kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvointikertomus kokoaa tietoa alueen asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä. Suunnitelma sen sijaan kertoo tavoitteista ja toimenpiteistä hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tunnetaitojen harjoittelua

Tilles-Tirkkonen kertoo, että viimeksi kerätty tieto nosti esiin Kuopiossa

erityisenä haasteena muun muassa mielenterveyden haasteet.

”Tuleville vuosille on asetettu tavoitteita ja selkeitä toimenpiteitä, joilla tähdätään mielenhyvinvoinnin kohentumiseen kaupungissamme.”

Tilles-Tirkkonen mainitsee esimerkinä kaksi toimenpidettä.

”Kuopiossa on koulutettu jo melko paljon lasten ja nuorten parissa työskenteleviä nepsy-osajiksi ja tätä kouluttautumista jatketaan myös tulevana vuosina. Neuropsykiatriset (nepsy) haasteet lapsilla ja nuorilla vaikuttavat monin tavoin niin lapsen ja nuoren kuin koko perheenkin arkeen. Näihin haasteisiin tarvitaan tukea ja työkaluja.”

Varhaiskasvatuksessa tulevien vuosien painopisteeksi on valittu tunne- ja vuorovaikutustaidot. Näitä taitoja harjoitellaan osana jokapäiväistä toimintaa.

”Osa päiväkodeista on mukana ProVaka-toiminnassa ja tälle

vuodelle on hankittu henkilöstölle Huomaa hyvä! -koulutuskokonaisuus. Sen tarkoituksena on tukea lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja tätä kautta muun muassa vahvistaa yhteisöllisyyttä sekä ehkäistä kiusaamista ja yksinäisyyden tunteen kokemista. Samalla sen voidaan nähdä edistävän myös henkilöstön työhyvinvointia.”

Mielenhyvinvointia liikku-malla ja luonnosta

Kuopiossa on panostettu viime vuosina myös liikkumisen mahdollisuuksiin. Kuntolaakson uimahalli, Lippumäen skeittiparkki sekä Sammakkolammen ja Vänärin ulkokuntosalit ovat suosittuja.

”Lisäksi on kehitetty ohjattuja liikuntapalveluja. Lapsille ja nuorille suunnatun Liikkis-rannekkeen on hankkinut riemastuttavan suuri joukko. Rannekkeella voi käyttää

muun muassa Kuntolaakson ja Lippumäen uimahalleja ja kuntosaleja. Rannekkeen etuihin kuuluu myös Kino Kuvakukon näytökset.”

”Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen hiljattain toteuttaman Kouluterveyskyselyn mukaan kuopiolaiset kouluikäiset lapset ja nuoret liikkuvat enemmän kuin valtakunnallisesti tarkasteltuna saman ikäiset. Kouluikäisten lasten ja nuorten liikkuminen on tutkimusten mukaan lisääntynyt Kuopiossa”, Tilles-Tirkkonen iloitsee.

”Toki vähäinen arjen fyysinen aktiivisuus on edelleen yksi hyvinvointia uhkaavista tekijöistä, mutta tiilastot näyttävät kehittyneen tämän ikäryhmän osalta hyvään suuntaan.”

Hyvinvointikoordinaattori tykkää itse liikkua luonnossa, ja nostaa esiin Kuopion erinomaisen luontoympäristön, puistot ja vesistöt.

”Tekemissämme selvityksissä nousee esiin jatkuvasti, kuinka tar-

HYVINVOIVA KUOPIO 2030

- Hyvinvoiva Kuopio 2030 on yksi Kuopion strategisista ohjelmista.
- Ohjelma pohjautuu vahvasti tutkittuun tietoon hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavista tekijöistä sekä hyvän arjen tukemisesta.
- Viisi hyvän elämän elementtiä: Hyvän arjen ruutiinit, Hyvän elämän kanssakulkijat, Hyvän elämän innostajat, Hyvän elämän toimeentulo ja Hyvän elämän asuinympäristö.
- Edistämällä hyvän elämän elementtejä tavoitteena on tukea ja edistää kuopiolaisten hyvää arkea, hyvinvointia, terveyttä ja elämänlaatua.

Lähde: Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelma

keänä kuopiolaiset kokevat luonnon läheisyyden”.
”Luontoreittejä on Kuopiossa valtakunnallisestikin tosi paljon.”
”Jotta luontoympäristö tuodaan entistäkin saavutettavammaksi, meillä on tällä hetkellä suunnitteilla LuontoVilkku-toimintamalli. Sen avulla haluamme auttaa ihmisiä löytämään luontoreittejä ja elämyksiä, jotka ovat saavutettavia joukkoliikenteen reittien varrelta.”

Vapaaehtoistyöllä hyvää mieltä
Yhden mielenhyvinvointiin liittyvän teeman Tilles-Tirkkonen haluaa vielä nostaa esiin: vapaaehtoistyön.
”Koronapandemian ja sodan myötä on nähty, miten ihmiset ovat halunneet lähteä auttamaan muita. Tutkimuksinkin on todettu, kuinka vapaaehtoistyö tuo iloa ja merkityksellisyyttä sekä autettavan että auttajan arkeen.”
Jos kiinnostuu vapaaehtoistoiminnasta, voi itselle sopivia vaihtoehtoja selailla vaikka vapaaehtoistyö.fi -sivustolta. Tuolla sivustolla eri toimijat, Siilinjärven seurakunta, kaupunki ja järjestöt ilmoittavat tarjolla olevista vapaaehtoistoiminnoista.

Juoksulenkki on parasta
Mistä saat itse iloa ja voimia, hyvää oloa elämäsi?
”Minulle tärkeitä ovat läheiset ihmissuhteet ja läheisten kanssa vietetty yhteinen aika. On tärkeää järjestää aikaa kiireettömään yhdessäoloon. Itseänikin pitää aina välillä tästä muistuttaa.”
”Tykkään myös erilaisesta liikkumisesta, erityisesti juoksemisesta. Kun tulen kotiin juoksulenkiltä hikisenä ja hengästyneenä, se on parasta”, Tilles-Tirkkonen nauraa.
Mielekäs tekeminen ja mahdollisuus toteuttaa itseään on myös hyvinvointikoordinaattorin vinkkilistalla.

”

Vapaaehtoistyö tuo iloa ja merkityksellisyyttä.

Perheenäiti sanoo, että elämän myötä hän on opinnut armollisuutta itseään kohtaan.
”Ikä on tuonut myös ymmärryksen, että hyvinvointia ei voi suorittaa. Se koostuu pienistä arkisista asioista ja läsnäolosta hetkessä. Minulle hyvää oloa luo arkinen puuhastelu perheeni kanssa ja toisinaan on mukavaa nauttia livemusiikista.”
”Iän myötä myös huomaa, että en stressaa enää niin paljon. Ajattelen, että asioilla on tapana järjestyä lopulta parhain päin.” ●

Kuopion Vanhan Pappilan jouluun rakentuu tänäkin vuonna ihmisen kokoinen seimi. Seimi on nähtävissä Pappilan lasikuistilla 1.12. alkaen aina loppiaiseen asti. Sitä voi katsoa ulkoa milloin vain ja sisällekin voi tulla katsomaan aina ovien ollessa avoinna. Kuva: Tuija Hyttinen.

Jouluevankeliumi

SIIHEN AIKAAN antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa.

NIIN MYÖS JOOSEF lähti Galileasta, Nasaretin kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa majapaikassa.

SILLÄ SEUDULLA oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seiso i Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: ”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä.” Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen:

Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

KUN ENKELIT OLIVAT menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: ”Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti.” He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki, jotka kuulivat paimenten sanat, olivat ihmeissään. Mutta Maria kät ki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä.

PAIMENET PALASIVAT kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

Luuk. 2:1-20

Seurakuntien diakoniatyö saa lahjakortteja mm. järjestöiltä.

Arkihuolissa apua kirkosta

Loppuvuodesta käy vilske seurakuntien diakoniatoimistoissa.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
Tuija Hyttinen kuvat

”Uusia asiakaspyyntöjä tulee joulun alla ja joulun tähden. Ihmiset ovat vailla jouluaapua. Meillä ei kuitenkaan ole budjettia jouluksi vaan koko vuodeksi”, kertoo diakoniatyöntekijä **Pirjo Sonninen** Järvi-Kuopion seurakunnasta (ympyräkuvassa).

Jouluna avustetaan samoilla perusteilla kuin pitkin vuotta. Diakonia-avustuksissa pääpaino on akuuteissa hätä- ja kriisitilanteissa, joihin yhteiskunnan lakisääteinen apu ei yllä.

”Selvitämme aina ensin asiakkaan kuukausittaiset tulot ja menot. Pitää näyttää tiliote ja mahdollinen toimeentulotukipäätös. Auttamiselle pitää olla peruste. Emme ole lahjakorttiautomaatti. Asiakkaan kanssa ja luvalla mietitään, mistä muualta apua saisi”, Sonninen korostaa.

Osalle on iso apu, kun tukihakemuksen voi tehdä diakoniatyöntekijän kanssa. Ihmisten hätä kasvaa, kun Kelan ja sosiaalitoimen päätöksissä kestää. Yksistään viikonloppuna nälkä kasvaa suureksi, joulun pyhistä puhumattakaan.

”Puhelin soi nyt niin tiuhaan, että valitettavasti myös meillä syntyy jonoa jonkin verran. Aika voi mennä useamman viikon päähän”, Kaavin ja Tuusniemen alueella työskentelevä Sonninen kertoo.

Avun tarpeessa kannattaa varata aika oman asuinalueen diakoniatoimistoon. Diakoniatyön asiakkaan ei tarvitse kuulua kirkkoon.

Puhumalla helpottaa

Joulunvietto nostaa taloushuolet esiin, mutta pinnalla ja pinnan alla on usein muutakin.

”Yksinäisyys, muuttunut elämäntilanne, suru, sairaus”, Sonninen luettelee.

Diakoniatyöntekijöiden kohtaamisissa korostuu luottamuksellinen keskustelu.

”Joulu tuo esiin paljon mielenterveyden kysymyksiä, kuten masennusta ja ahdistusta kaupallisen joulun keskellä sekä kipeitä elämäkokemuksia, myös perheväkivaltaa. Moni tarvitsee aikaa ja jonkun jolle puhua. Olemme kuunnellen ihmisen vierellä.”

Jo ennen joulua lasten ongelmat ja koululaisten joululoma voi herättää perheessä ahdistusta.

Kädenojennuksia joulun hengessä

Jouluna järjestöt, yritykset ja yksityiset ihmiset haluavat antaa lahjan seurakuntien diakoniatyöhön. Näillä pystytään tukemaan useimmiten muutamaa sataa perhettä koko Kuopion seurakuntayhtymän alueella. Lahjoituksen voi osoittaa tiettyyn seurakuntaan tai koko yhtymälle.

”Jouluna melkein kaikki haluavat lahjoittaa perheille. Yksin asuville lahjoitetaan paljon vähemmän”, kertoo diakoniatyöntekijä **Maarit Kirkinen**, joka jakaa yhtymän saamat lahjoitukset seurakunnille.

”Iso kiitos niille, jotka haluavat lahjoittaa. Jos saamme lahjoituksia hyvissä ajoin, jaamme ne tietysti ennen joulua. Viime hetken lahjoituksilla avustetaan lahjoittajan haluamalla tavalla viimeistään alkuvuonna”, Pirjo Sonninen sanoo.

Itse asiassa monen vähävaraisen tilanne on tammikuussa huonompi kuin jouluna.

”Etuudet voi olla myöhässä, ja maksut erääntyvät. Lääkkeiden maksukatto nollautuu vuodenvaihteessa, mikä näkyy meillä isosti. Ihmiset voivat pahoin, jos eivät saa lääkkeitään.”

Sonninen mukaan tänä vuonna ovat korostuneet yksinäisyys ja mielenterveysongelmat sekä työttömyyden tuoma ahdinko perheissä ja talouden tiukkuus yksinäisillä, joilla on pieni eläke.

Ruokaa yhteisöllisesti

Useimmat diakoniatyön avustukset akuutissa kriisissä ovat osto-ostoksia tai lahjakortteja ruokaan. Ruokakasseja jaetaan Kuopion evlut. seurakunnissa vain pienessä määrin.

Useissa seurakunnissa kuitenkin järjestetään viikoittain yhteisöllisiä arkiaterioita, joiden maksussa diakoniatyö auttaa vähävaraisia. Lisäksi esimerkiksi Petosen seurakuntatalolla kahdesti viikossa avoin Pulinapaja tarjoaa pientä syötävää.

Joulun alla seurakunnat järjestävät myös avoimia, matalan kynnyksen puurojuhlia esimerkiksi ikäihmisille, mielenterveyskuntoutujille ja ihan kaikelle kansalle. Jouluaatto- ja 2023 Kuopiossa järjestetään yhteinen kaikille avoin, yhteisöllinen, maksuton jouluruokailu. Yhdessä enemmän -työryhmässä on mukana myös Tuomiokirkkoseurakunta. Lue lisää sivulta 5. ●

HYVÄN MIELEN LAHJA

Jos haluaa antaa joululahjan diakoniatyöhön, lahjakortit kannattaa toimittaa hyvissä ajoin. Esimerkiksi Tuomiokirkkoseurakuntaan ja Kallaveden seurakuntaan 11.12., Puijon seurakuntaan 13.12. ja Siilinjärven seurakuntaan 15.12. mennessä.

Lue lisää

- kuopionseurakunnat.fi/joulu/lahja-tuntemattomalle
- siilinjärvenseurakunta.fi

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta
Saima Anna Kaarina Varheenmaa

Alava
Aada Emilia Tiainen
Aino Emilia Kostilainen
Eemi Matias Airaksinen
Eemi Ossian Pitkänen
Iiris Kaisla Amalia Rahikainen
Louna Silvia Korteniemi
Neo Elton Ritvanen
Olivia Elisabeth Takkinen
Vertti Aarne Olavi Helmiö

Järvi-Kuopio
Antti Matti Tapani Rönkä,
Muruvesi
Vilja Alina Antintytär Kokkari-
nen, Muruvesi

Kallavesi
Aada Maria Alma Tenhunen
Aarni Carlos Olavi Suomalainen
Aati Eemi Oskari Eränen
Alissa Estelle Kivioja
Daniel Emil Dominic Mononen
Edith Leonor Turunen
Edvin August Kröger
Eero Pekka Olavi Timonen
Frida Matilda Karsikas
Hilma Leena Ilona Thusberg
Iita Mariet Sirviö
Ilona Aini Matilda Kihlman
Kaius Oskari Johannes Heikka
Launo Evert Helmeri Kelavuori
Leo Mio Mikael Rajala
Lilia Armi Miu Kivijärvi
Mette Aurora Pekkarinen
Vilho Eemeli Korhonen
Vilma Pauliina Paunonen
Väinö Eemeli Nykänen

Männistö
Väinö Tapio Ilmari Lapinsalo

Puijo
Evelin Elna-Leena Laine
Hanna Kaija Maria Tuovinen
Netta Minnea Aallosvirta

Siilinjärvi
Siiri Amanda Emilia Tukiainen
Adessa Evelin Penttinen
Juuse Evert Aukusti Antikainen
Eemeli Aleksanteri Jenu
Aatu Oliver Ronkainen

Avioliittoon kuulutetut

Kallavesi
Kirsi Maarit Palokangas ja
Markku Tapio Taskinen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta
Johannes Kuivalainen 97
Antti Kalevi Kettunen 95
Kauko Ensio Holländer 93
Sisko Kyllikki Korhonen 89
Matti Sakari Kukkonen 87
Kaija Orvokki Pöntinen
Weder 80
Martti Johannes Happonen 79
Sinikka Martta Pyykkönen 76
Salli Marjatta Hietainen 72
Heikki Juhani Pulkkinen 71
Tarmo Petter Suihkonen 66

Alava
Irja Eila Koivumies 96
Eino Johannes Tirronen 93
Veikko Kalevi Asikainen 93
Taimi Onerva Korhonen 89
Pirkko Anneli Turunen 79
Jaakko Ilmari Latva-Hoiska 77
Jouko Kullervo Madetoja 76
Markku Olavi Ruotsalainen 68
Juha Matti Litmanen 62
Päivi Helena Happonen 60
Soili Orvokki Tikkanen 59
Pauli Samuli Immonen 40

Järvi-Kuopio
Iida Eliina Havukainen 96 v,
Kaavi
Vappu Maija Koistinen 87 v,
Vehmersalmi
Arto Heikki Juhani Karvonen
49 v, Nilsinä
Iida Julkunen 99 v, Kaavi
Aune Ellen Jäppinen 95 v,
Juankoski
Taimi Maria Markkinen 92 v,
Kaavi
Kalevi Viljo Juhani Veiste 75 v,
Riistavesi
Maija Leena Kaasinen 75 v,
Juankoski
Toini Elina Lohikoski 86 v,

Juankoski
Leila Orvokki Ukkonen 83 v,
Kaavi
Tuula Anneli Kuosmanen
58 v, Nilsinä
Riikka Anneli Mäntylä 57 v,
Riistavesi
Aino Tellervo Toivanen 94 v,
Juankoski/Muruvesi
Tauno Kimmo Kalevi Päivinen
94 v, Riistavesi
Mirja Lyyli Plaketti 93 v, Nilsinä
Anna Maria Väättäinen 91 v,
Vehmersalmi
Anitta Kyllikki Törrönen 87 v,
Kaavi
Pekka Ville Kekäläinen 82 v,
Kaavi
Kusti Pekka Karppinen 77 v,
Nilsinä
Esa Otto Mykkänen 75 v, Nilsinä
Lasse Aarne Koistinen 69 v,
Tuusniemi
Liisa Anneli Lievonon 69 v,
Tuusniemi
Markku Olavi Venäläinen 63 v,
Vehmersalmi
Anja Kristiina Kyrölä 62 v,
Nilsinä

Kallavesi
Helvi Helena Lapveteläinen 95
Kauko Kalervo Haapalainen
94
Erkki Eemil Keinänen 93
Pertti Ensio Kröger 88
Kaisa Reeta Viiltola 87
Vesa Heikki Leinonen 84
Marja-Leena Annikki Maaranen 77
Antti Juhani Rissanen 70

Männistö
Sirkka Anneli Riikonen 95
Kaija Onerva Törrönen 89

Raakel Anneli Rautakorpi 87
Kaisa Orvokki Toivanen 85
Toini Tellervo Hyvärinen 81
Marja Liisa Malinen 79
Jouko Juhani Korhonen 77
Veli Paavo Eskelinen 74
Keijo Jarmo Tapio Savolainen 65

Puijo
Taimi Maria Ronkainen 96
Vieno Annikki Niiranen 94
Elsa Kyrölä 90
Irja Sohvi Pentikäinen 90
Ritva Annikki Ahonen 86
Pekka Jaakko Tukkimäki 82
Marja Liisa Pirinen 81
Raisa Simanova 77
Mauri Risto Ilmari Tuovinen 76
Marja Leena Saarikko 73
Lassi-Pekka Pönkänen 69

Siilinjärvi
Asko Olavi Haatainen 82
Pentti Aulis Väänänen 89
Harri Kalevi Korhonen 65
Juho Veikko Pirskanen 87
Helmi Katri Savolainen 94
Toivo Taisto Kalevi Varis 83
Marja Liisa Niskanen 78
Anna Sohvi Tikkanen 87
Liisa Annikki Miettinen 79
Kaisa Annikki Puurunen 85
Aino Maria Hujanen 102
Markku Tapani Korhonen 71
Toivo Koistinen 86
Tauno Kalevi Kokkonen 95
Raija Hillevi Marketta
Rytkönen 88

Jumala,
kiitos, että synnyit
ihmiseksi.
Tulit kiireeseen ja
keskeneräisyyteen.
Ja pimeään.
Kiitos, että jokaiselle
kuuluvat sanat:
Älkää pelätkö. Älä pelkää.
Teille on syntynyt
Vapahtaja.
Sinulle on syntynyt
Vapahtaja.

SANALLISTA

1. adventti
Kun hän sitten ratsasti, opetuslapset levittivät
vaatteitaan tielle. Jeesuksen lähestyessä sitä
paikkaa, mistä tie laskeutuu Öljymäen rinnettä
alas, koko opetuslasten joukko alkoi riemuissaan
suureen ääneen ylistää Jumalaa kaikista niistä
voimateoista, jotka he olivat nähneet. He huusi-
vat: ”Siunattu hän, kuningas, joka tulee Herran
nimessä! Taivaassa rauha, kunnia korkeuksissa!”
Luuk 19: 28–40

Nyt sytytämme kynttilän

ADVENTISTA se mielestäni alkaa. Meillä Nilsissä ensimmäisen adventti-illan kynttiläkulkueella on jo yli kolmekymmentavuotinen perinne. Vaellamme vanhalta ta-
puliilta sytytetyt kynttilät käsissä kohti valaistua kirkkoa ja sen tähtitaivasta. Kivimuuri odottaa vaeltajien kynttilöitä. Ne ovat merkkinä joulun odotuksen alkamises-
ta. On sykähdyttävää kuunnella perheiden ja ihmisten tarinoita, mitä tämä on heille merkinnyt. Eräs nuori äiti kertoi minulle vuosi sitten, kuinka hän jo pienenä tyttö-
nä osallistui kulkueeseen yhdessä mummonsa kanssa, ja miten hän nyt puolestaan toi oman pienen poikansa mukaan. Yhdessä laulamme vaelluslauluna *Maa on niin kaunis*. Kulkueeseen liittyy mukaan kaikenikäisiä seurakuntalaisia. Se yhdistää eri sukupolvia aistimaan ja ko-
kemaan häivähdyksen taivaallista valoa ja pyhyyttä.

ADVENTIN AJASSA on kyse odotuksesta. Latinan kielessä adventus domini tarkoittaa Herran tulemistä. Sil-
loin päivän evankeliumi kertoo Jeesuksen tulosta Jeru-
salemiin aasilla ratsastaen, sydäntemme kuninkaana. Kirkoissa kaikuu *Hoosianna*-hymni. Adventin aika on täynnä toivoa. Silloin voimme pysähtyä ja miettiä, mitä toivomme ja odotamme elämältä. Toivo on tärkeä voi-
mavara, joka auttaa meitä jaksamaan vaikeina hetkinä. Adventin aikaan saamme valmistautua Jeesuksen syn-
tymään. ●

Arja Korkalainen
Lastenohjaaja
Järvi-Kuopion seurakunta

Tervetuloa joulukirkkoon!

Tuomiokirkko

Jouluaaton perhejumalanpalvelus 24.12. klo 15
Jouluaaton musiikkihartaus 24.12. klo 17
Jouluyön messu 24.12. klo 23
Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 7
Tapaninpäivän Kauneimmat
Joululaulut -messu 26.12. klo 10

Alavan kirkko

Joulukirkko 24.12. klo 13
Jouluyön jumalanpalvelus 24.12. klo 22
Kauneimmat Joululaulut -jumalanpalvelus
25.12. klo 11
Tapaninpäivän messu 26.12. klo 11

Neulamäen kirkko

Joulukirkko 24.12. klo 14.30

Juankosken Ylösnousemuksen kirkko

Aattohartaus 24.12. klo 15
Sanajumalanpalvelus 25.12. klo 10
Sanajumalanpalvelus joululauluin 26.12. klo 10

Kaavin kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 13
Jouluaamun kynttiläkirkko 25.12. klo 10

Haurangin nuorisoseuran talo

Tapaninpäivän maakirkko 26.12. klo 10,
Kaavintie 1017

Muuraveden kirkko

Aattohartaus 24.12. klo 13
Sanajumalanpalvelus 25.12. klo 8

Nilsin kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 15
Sanajumalanpalvelus 25.12. klo 8

Palonurmen nuorisoseuran talo

Maakirkko 26.12. klo 16, Palonurmentie 646

Riistaveden kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 13
Joulukirkko 25.12. klo 10
Joululaulukirkko 26.12. klo 10

Säyneisen kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 13
Sanajumalanpalvelus 25.12. klo 10

Tuusniemen seurakuntakoti

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 15
Jouluaamun kynttiläkirkko 25.12. klo 8

Vehmersalmen kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 15
Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 8
Joululaulukirkko 26.12. klo 13

Kallaveden kirkko

Jouluaattoamun messu 24.12. klo 10
Perheiden jouluaaton hartaus 24.12. klo 15
Jouluaaton kynttiläkirkko 24.12. klo 22
Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 10
Tapaninpäivän Kauneimmat
Joululaulut -messu 26.12. klo 10

Maaningan palvelutalo

Tapaninpäivän sanajumalanpalvelus 26.12. klo 14

Karttulan kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 14 ja 15

Syvänniemen kirkko

Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 8

Maaningan kirkko

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 14
Kauneimmat joululaulut-messu 25.12. klo 14

Pyhän Johanneksen kirkko

Jouluaaton perhekirkko, jossa kuvaelma
24.12. klo 14
Jouluyön messu 24.12. klo 23
Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 10
Tapaninpäivän joululaulukirkko 26.12. klo 16

Puijon maja piha-alue

Jouluaaton hartaus (suomi-englanti) 24.12. klo 14

Puijon kirkko

Jouluaaton perhejumalanpalvelus ja
jouloseimen rakentaminen su 24.12. klo 11
Jouluyön messu 24.12. klo 22
Joulupäivän sanajumalanpalvelus 25.12. klo 11
Tapaninpäivän Kauneimmat
Joululaulut -jumalanpalvelus 26.12. klo 18

Siilinjärven kirkko

Perheiden jouluaaton hartaus 24.12. klo 10
Jouluaaton sanajumalanpalvelus 24.12. klo 13 ja 15
Jouluyön messu 24.12. klo 23
Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 8
Tapaninpäivän messu 26.12. klo 10

Vuorelan kirkko

Jouluaaton sanajumalanpalvelus 24.12. klo 14
Jouluyön messu 24.12. klo 23
Jouluaamun sanajumalanpalvelus 25.12. klo 10

Kappelit ja hautausmaat

Flodbergin kappeli

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 13

Pyhän Markuksen kappeli

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 14

Vehmasmäen kappeli

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 14

Hirvilahden kappeli

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 14

Murtolahden kappeli

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 16.30

Vuotjärven hautausmaa

Aattohartaus 24.12. klo 14.30

Puutosmäen hautausmaa

Jouluaaton hartaus 24.12. klo 13

Betlehemin rauhantuli kirkkoihin ja koteihin

Kulkue kuljettaa rauhantulen Kuopiossa.

Tänäkin vuonna rauhan-
tulen on määrä kulkea Bet-
lehemistä halki Euroopan
myös Suomeen ja Kuopi-
oon. Tulenliekin kuljettavat
partiolaiset kynttilästä kynt-
tilään, ihmiseltä ihmiselle.

Kuopiossa rauhantuli
kulkee kirkosta kirkkoon
tiistaista 12.12. alkaen. Tuol-
loin kello 18 Tuomiokirkos-
sa lauletaan Järvi-Suomen
Partiolaisten ja Kuopion
seurakuntien järjestämät
Kauneimmat Joululaulut.
Tilaisuuden päätteeksi kello
19 matkaan lähtevät kaikille
avoimet rauhantulen kul-
kueet Alavan, Puijon ja Män-
nistön Pyhän Johanneksen

kirkkoille. Kulkueen saavut-
tua kirkolle rukoillaan ulko-
na hetki rauhan puolesta.

Kauemmas rauhantuli
kulkee autolla: Kallaveden
kirkon pihassa rukoillaan
kello 19.30 ja Nilsin kirkolla
kello 20. Nilsistä rauhan-

tuli kuljetetaan myös mui-
den Järvi-Kuopion alueeseura-
kuntien kirkkoille.

Rauhantuli palaa kirkoi-
la aina loppiaiseen asti. Kul-
kueesta tai kirkolta tulen voi
noutaa kotiin omassa kynt-
tilälyhdyssä viestimään rau-
hasta ja rukouksesta.

Lue lisää:
[kuopionseurakunnat.fi/
rauhantuli](http://kuopionseurakunnat.fi/rauhantuli) ●

Rukoillaan!
*Rauhan Jumala,
näytä meille,
millä tavoin
voimme rakentaa rauhaa.*

LUOTTAMUSHENKILÖ

Raija Iskanius
Järvi-Kuopion seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia luottamushenkilönä?
2. Mitä arvostat seura-
kunnassasi?
3. Miten haluaisit kehittää
seurakuntasi toimintaa?

Kristityn vastuu velvoittaa

1. Lukioaikaan syntyi kai-
paus päästä selvytyteen,
"mikä merkitys sillä Jee-
suksella tässä uskossa oi-
kein on". Selvisihän se, kun
pään tieto sai muuttua sydä-
män uskoksi Jeesukseen.
Todella riemastuttava löy-
tö, minun syntieni tähden
tarvitsen Jeesusta. Kristit-
tynä koen vastuuta seura-
kunnasta ja kirkosta. Olen
ehdokkaana muun muassa
kirkolliskokousvaalissa, kos-
ka haluan että kirkko pysyy
pyhän Raamatun perustal-
la esimerkiksi samaa suku-
puolta olevien vihkimisessä
avioliittoon.

2. Jumalanpalvelus, lähe-
tystyö ja hyvä strategia.

Meillä on mitä parhaimmat
mahdollisuudet viedä vies-
tiä Jeesuksesta paikallisella
tasolla ja aina maan ääriin
saakka. Työntekijöiden voi-
mavarat ei siihen yksin riitä.
"Eloa on paljon, mutta työ-
miehiä vähän..."

3. Seurakunnan ei tule kä-
pertyä tuttujen seinien si-
sälle. Työntekijöiden tulisi
tukea ja innostaa vapaaeh-
toisia toimimaan evanke-
liumin kertomisessa toreilla
ja aitovierillä, kohtaamaan
ihmisiä. Lähetystyöstä vas-
taava työntekijä tarvitsi-
si tuekseen vapaaehtoisten
vastuuryhmän. ●

Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti

110. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä
Siunausta koteihin)

Seuraava numero 27.12.2023

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion evlut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Miia Väisänen,
puh. 050 438 0786,
miia.vaisanen@hillagroup.fi

Paino Sanoma Manu Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 73 670 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute
puhelimitse
029 001 0043
torstaisin klo 9–16,
perjantaisin ja
maanantaisin klo 9–14.

Jakelupalaute
verkossa
jakelupalaute.fi

Ortodoksia ja karjalaisia sekä muita kansainvälisiä

JOULUHERKKUJA

Kuopion ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa
(Snellmaninkatu 8) **lauantaina 16.12. klo 11.00 alkaen.**

Myytävänä perinteisiä joulun leivonnaisia,
laatikoita, piirakoita ym.

Arpajaiset. Tarjolla kahvia ja pullaa!

• PESULA •
PYYKKISATAMA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Mainosmyynti Miia Väisänen 050 438 0786

miia.vaisanen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 27.12.,
varaukset 11.12. mennessä.

hilla
group

Sinä et ehkä vielä
tunne medialähetystyötä,
mutta miljoonille ihmisille se on
ainoa keino kuulla
toivon sanomaa!

TUTUSTU
Medialähetys
Sanansaattajien
tekemään työhön

**TILAA
MAKSUTON
SANSA-LEHTI**

Painettuna tai sähköisenä:

► sansa.fi/tilaa

sansa
MEDIALÄHETYS
SANANSAATTAJAT

Huom.! Medialähetyspäivät Kuopiossa 23.-25.8.2024

Anna jouluna Toisenlainen Lahja®

KUA Kirkon
Ulkomaa-apu

Puhelun hinta 8,35 snt/puh + 16,99 snt/min.

Hanki lahja:
toisenlainenlahja.fi
020 787 1201

”Joulu on tärkeä juhla ja rauhoittumisen paikka”, Soile Lahti kertoo.

Ja niin joulu joutuu

Kuopion kaupunginjohtaja Soile Lahti nauttii joulun odotuksesta, johon hänen kohdallaan liittyy vahvasti musiikki.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Soile Lahdella on takanaan kiireinen syksy, jonka aikana ei ole paljon työtunteja laskettu. Elokuun alussa Kuopion kaupunginjohtajana aloittanut Lahti on perehtynyt uuteen tehtäväänsä tarmolla.

”Vauhtia on riittänyt sen verran, että ei tässä ole viime kuukausina tarvinnut olkapäiltä pölyjä pudistella”, Lahti nauraa.

”Työ on kuitenkin tuntunut mukavalta ja innostavalta. Näihin kuukausiin on sisältynyt paljon ihania kohtaamisia.”

Vaikka työ onkin mielekästä, on jouluna aika hiljentää tahtia ja viettää aikaa läheisten kanssa.

Musiikki vie jouluun

Soile Lahti myöntää olevansa josain määrin jouluihminen.

”Joulu on tärkeä juhla ja rauhoittumisen paikka. Tykkään laitella kausivaloja jo syksyllä ja koristella kotia juhlapyhien lähestyessä.”

”Leipomisesta myös pidän kovasti. Meillä on aina joulupöydässä tarjolla tekemiäni leivonnaisia. Lapset ovat joskus konditorian – ehkä se kertoo jotain tästä innostuksestani.”

Joulua perhe viettää yleensä kotona tai mökillä. Monesti mukana ovat myös Lahden vanhemmat.

”Varsinkin mökillä ollessa oikein sielu lepää, kun pääsee hiljenty-mään luonnon keskelle.”

Yhtä tärkeä kuin itse joulu, on Lahdelle juhlan odotus. Ja siihen kuuluu tärkeänä osana musiikki.

”Ennen joulua on ehdottomasti käytävä Kauneimmissa Joululauluissa tai jossain konsertissa. Olen nuorempana laulanut kuorossa, joten yhteislaulutilaisuuksissa pääsee mukavasti vanhan harrastuksen äärelle.”

Joulumusiikkia tulee kuunneltua sujuvasti arkisen aherruksen ohessa, sillä Lahti kertoo olevansa suuri Jouluradion ystävä.

”Se kanava pitää olla päällä aina autolla ajaessa.”

Hyvän elämän pääkaupunkiin

Lahti on syntyjään Pielavedeltä, mutta opinnot ja työt veivät vuosikausiksi ensin Tampereelle, sitten pääkaupunkiseudulle. Vuoden 2007 alussa muuttoauton nokka osoitti kuitenkin kohti Savoa.

”Juureni ovat lujasti Savossa ja myös puolisololleni Kuopio on nuoruusvuosien kotikaupunki. Lapsiperheen on helpompi asua täällä kuin Helsingissä, halusimme pannaostaa elämänlaatuun.”

”Tuntui mahtavalta onnenpotkulta, kun minä sain töitä täältä ja puolisoni työkuviot järjestyivät Savosta käsin. Se, että pääsimme takaisin tänne, jaksaa ilahduttaa minua edelleen joka päivä.”

Erityisen ihastunut Lahti on Kuopion luontoon, josta pääsee nauttimaan jopa aivan kaupungin keskustan tuntumassa.

”Luonnossa oleilu on minulle tärkeä keino palautua. Tykkään marjastaa, sienestää, lumikenkäillä, sauvakävellä ja hiihtää.”

”

Ennen joulua on ehdottomasti käytävä Kauneimmissa Joululauluissa.

Perheessä harrastetaan metsästystä ja metsästysretkille Lahtikin lähtee joskus mukaan. Tosin hän keskittyy retkillä ainakin toistaiseksi ottamaan luontokuvia.

”Olen miettinyt, että ehkä jossain vaiheessa voisin itsekin suorittaa metsästäjätutkinnon.”

Kirkolla tehtävä kriisiaikoina

Lahti on äärimmäisen kiitollinen siitä, että oma elämä on tasapainossa ja asiat kaikin puolin hyvin. Kaikilla näin ei kuitenkaan ole, ja siitä Lahti kantaa huolta.

”On surullista ja huolestuttavaa, että esimerkiksi nuorten mielen-terveysongelmat ovat lisääntyneet. Pohjois-Savo on valitettavasti näissä tilastoissa maan kärkeä.”

”Meillä on vakavan pohdinnan paikka, miten voisimme tukea lapsia ja nuoria paremmin. Se ei onnistu pelkästään kouluresursseja lisäämällä, vaan panoksia on suunnattava perheiden ja vanhemmuuden tukemiseen.”

Monen muun aikuisen tavoin myös Lahti on huolissaan nuorten liiallisesta uppoamisesta älylaitteiden maailmaan.

”Siellä on paljon sellaista sisältöä, joka tavalla tai toisella voi olla vahingollista maailmankuvaansa vasta rakentamassa oleville nuorille.”

Viime vuodet ovat koetelleet myös aikuisten henkistä jaksamista.

”Ensin pandemia ja sitten Ukrainan sota ovat pistäneet kansalaisten kriisinkestävyyskyden testiin. Kaikkinaisen epävarmuus ja turvallisuusympäristön heikkeneminen nakertavat psyykkistä hyvinvointia.”

Tällaisena aikana kirkolla on Lahden mukaan merkittävä rooli kokonaisturvallisuuden kentässä.

”Kirkko voi omalta osaltaan toimia henkisen kriisinkestävyysyden vahvistajana tarjoamalla esimerkiksi keskusteluapua ja diakoniaa sekä pitämällä yllä toivoa.” ●